

90/2002

Raport Badawczy

RB/26/2002

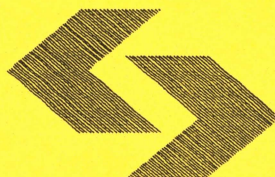
Research Report

**Dokumenty organizacyjne
i sprawozdanie
z Międzynarodowego
Seminarium „Strategia rozwoju
obszarów wiejskich”**

W. Ciechanowicz, Z. Uhrynowski

**Instytut Badań Systemowych
Polska Akademia Nauk**

**Systems Research Institute
Polish Academy of Sciences**

POLSKA AKADEMIA NAUK

Instytut Badań Systemowych

ul. Newelska 6

01-447 Warszawa

tel.: (+48) (22) 8373578

fax: (+48) (22) 8372772

Kierownik Pracowni zgłaszający pracę:
Dr inż. Piotr Holnicki

Warszawa 2002

Dokumenty organizacyjne

Międzynarodowego Seminarium „Strategia rozwoju obszarów wiejskich”

4 października 2002, Sala Lustrzana Pałacu Staszica w Warszawie

W dniu 4 października 2002, w Sali Lustrzanej Pałacu Staszica w Warszawie odbyło się Międzynarodowe Seminarium poświęcone strategii rozwoju obszarów wiejskich. Głównym prelegentem był Pan Profesor Barney Foran z CSIRO, Australia.

Zostało ono zorganizowane z inicjatywy Przewodniczącego Konsorcjum, pod auspicjami Wydziału IV Nauk Technicznych PAN przy udziale Konsorcjum i IBS PAN.

Seminarium miało stanowić okazję do zapoznania się ze śmiałymi projektami rozwoju produkcji biopaliw w Australii mającymi objąć produkcję biomasy na powierzchni rzędu 30 mln ha i mającymi, docelowo, umożliwić przejście gospodarki tego kraju do tzw. gospodarki wodorowej. Miało się też ono stać swego rodzaju forum dla wymiany myśli i poglądów.

Program Seminarium dotyczył w szczególności:

- intensywnej produkcji i przetwarzaniu biomasy drzewnej,
- planowania inwestycyjnego w ciągu najbliższych 40 lat, obejmującego kwestię pozyskaniu wymaganego kapitału i właściwe zarządzania tym kapitałem,
- systemowego modelowania zagadnień bioenergii,
- badań naukowych nad bioenergią prowadzonym w CSIRO (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation, Australia) i możliwości współpracy z Polską,

Podjęto szeroką akcję informacyjną aby umożliwić udział w tym spotkaniu możliwie jak największej liczbie przedstawicieli zarówno władz państwowych - Premiera i Wicepremierów, wybranych ministrów i wiceministrów lub podsekretarzy stanu, Marszałka i Wicemarszałków oraz Przewodniczących Klubów Parlamentarnych w Sejmie, władz administracyjnych i samorządowych - starostów, przewodniczących Stowarzyszeń, jak i przedstawicieli instytucji naukowych - Prezesa Polskiej Akademii Nauk, przewodniczących Komitetów PAN, rektorów szkół wyższych, dyrektorów i pracowników naukowych Instytutów, pracowników instytucji działających na rzecz ochrony środowiska i specjalizujących się w problemach rolnictwa i wreszcie aktualnych i potencjalnych producentów biomasy i urzędzeń do przetwa-

rzania jej na produkty gazowe i ciekłe, zwłaszcza metanol - firm, przedsiębiorstw i rolników indywidualnych.

Zaproszeni zostali oczywiście wszyscy aktualni członkowie Konsorcjum.

Przygotowano zindywidualizowane zaproszenia zawierające również materiały informacyjne o porządku obrad oraz informujące o sylwetce głównego prelegenta. Znaczną część zaproszeń imiennych i zawiadomień doręczono osobiście, pozostałe rozesłano - zarówno pocztą tradycyjną, jak i elektroniczną.

W czasie obrad zapewniono symultaniczne tłumaczenie z i na angielski. Koszty organizacyjne prawie w całości poniosło konsorcjum. Planowane wydatki zawarto w załączniku.

W seminarium uczestniczyli przedstawiciele wielu instytucji:

Ministerstw: Gospodarki, Rolnictwa, Środowiska,

Institucji Naukowych: Instytutu Badań Systemowych PAN, Uniwersytetu Warmińsko Mazurskiego, Instytutu Mikrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Geodezji i Kartografii, Wyższej Szkoły Informatyki Stosowanej i Zarządzania pod auspicjami PAN, Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Instytutu Nauk Rolniczych w Zamościu, Instytutu Budownictwa i Mechanizacji Rolnictwa, Wyższej Szkoła Zarządzania w Kwidzynie,

Innych Instytucji: Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa z Gdańska, Stowarzyszenia Powiatów i Gmin Nadbużańskich, Stowarzyszenia Powiatów i Gmin Dolnej Wisły, Starostwa w Kwidzynie, w Siedlcach i w Wyszkowie, Burmistrzów Siemiatycz i Wyszkowa.

Przedsiębiorstw i spółek z.o.o.: TOR-PAL.-Kwidzyn, Ekorozwój, EKO-ENERGIA, AUTO ELEKTRONIK

Mediów: Aury, Tygodnika Siedleckiego, Wspólnoty.

Seminarium przewodniczyli:

Prof. Stanisław Kajfasz – Z-ca Przewodniczący Wydziału IV Nauk Technicznych PAN

Prof. Wiesław Ciechanowicz – Przewodniczący Konsorcjum „Bioenergia na Rzecz Rozwoju Wsi”

Pełny tekst sprawozdania prof. W. Ciechanowicza podsumowujący obrady i zawierający niektóre tezy wybranych wystąpień jest dołączony jako załącznik.

W odrębnym opracowaniu przedstawiono niektóre spośród wygłoszonych referatów a także, przygotowane na Seminarium dwie prace - w językach polskim i angielskim - przybliżające uczestnikom spotkania niektóre wyniki stanowiące owoc wieloletnich doświadczeń Zespołu kierowanego przez prof. W. Ciechanowicza, w dziedzinie tworzenia kompleksowych modeli i systemów komputerowych rozwoju kraju i regionu ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska - opracowane wspólnie z Z. Uhrynowskim.

Ramowy program wizyty prof. Barneya Forana

3 października 2002 r

ok. godz. 12³⁰ - przylot prof. B. Forana na lotnisko
powitanie przez prof. W. Ciechanowicza

ok. 13³⁰ - przejazd do hotelu Harenda przy ul. Krakowskie Przedmieście
- zakwaterowanie w hotelu

15⁰⁰ - 19⁰⁰ nie precyzuje się szczegółowego programu

4 października 2002 r

9³⁰ - 10⁰⁰ - wizyta u Prezesa Polskiej Akademii Nauk

11⁰⁰ - 15⁰⁰ - symposium Konsorcjum „Bioenergia na rzecz rozwoju wsi”
Sala Lustrzana Pałacu Staszica (tłumaczenie symultaniczne, nagłośnienie)

- Powitanie przez prof. dr hab. Wiesława Ciechanowicza
- Wystąpienie prof. Barneya Forana - wykład 1
- Wystąpienia strony samorządowej Konsorcjum (p.Fortuna, p. Szańkowski)

- Przerwa na kawę (inna sala)

- Wystąpienie prof. Barneya Forana - wykład 2
- Pozostałe wystąpienia
- Nadanie prof. K. Thielowi Honorowego Członkostwa Konsorcjum

- Dyskusja
- Podsumowanie spotkania

15⁰⁰ - 16⁰⁰ - obiad w Klubie PAN

Wyjazd do Kwidzyna

Uwagi dotyczące organizacji Seminarium

1. rejestracja uczestników
2. stemplowanie delegacji
3. ewentualna sprzedaż monografii „Bioenergia na Rzecz Rozwoju Wsi”
- osoba: nie ustalona
4. pobieranie opłaty za słuchawki
- pani R. Stonecka
5. tłumaczenie symultaniczne, nagłośnienie - firma Techkon
6. instalacja i obsługa komputera, rzutnika komputerowego oraz rzutnika slajdów - IBS PAN

Harmonogram pobytu w Kwidzynie

4 października 2002

Przyjazd do Kwidzyna, zakwaterowanie gości w hoteliku „www” przy Centrum Komputerowo- Językowym przy ul. 11 Listopada 13.

5 października 2002

- przed godz. 9⁰⁰ – spotkanie przed Centrum Komputerowo- Językowym
- godz. 9⁰⁰ – 11⁰⁰ – zwiedzanie zakładów International Paper- Kwidzyn S.A. oraz TOR-PAL
- godz. 11⁰⁰ – 13⁰⁰ – zwiedzanie doświadczalnej plantacji wierzby prowadzonej przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie w podkwidzyńskich Oborach
- godz. 13⁰⁰ – 14³⁰ – obiad w Pensjonacie „Miłosna”, dyskusja
- godz. 14³⁰ – wyjazd do Olszanicy
- godz. 15⁰⁰ – 18⁰⁰ – Olszanica, wizyta w gospodarstwie rolnika-plantatora wikliny Pana Henryka Kopeckiego, plenerowa konferencja prasowa
- godz. 18⁰⁰ – kolacja w Pensjonacie „Miłosna”

6 października 2002

Zwiedzanie Zamku w Malborku przez gości.

Wyjazd do Warszawy

Dotychczas nie sprecyzowano programu

7 października 2002 r

- wyjazd na lotnisko

-

ok. 14:30 - odlot z lotniska Okęcie

Kosztorys wstępny obsługi technicznej Sympozjum

- tłumaczenie symultaniczne	3425 zł	pokrywa Konsorcjum
- wynajęcie Sali Lustrzanej	488 zł	pokrywa IBS PAN
- koszty hotelu w Warszawie	1800 zł	pokrywa Konsorcjum
- koszty obiadów i imprez kulturalnych	-	brak źródła finansowania
- koszty przejazdów do i z Kwidzyna	-	pokrywa IBS PAN
- koszty pobytu prof. B. Forana w Kwidzynie	-	pokrywa Kwidzyn
- kawa, herbata w przerwie Sympozjum	ok. 500 zł	brak źródła finansowania
- koszt przejazdu prof. B. Forana z i do lotniska	-	brak źródła finansowania

KONSORCJUM „BIOENERGIA NA RZECZ ROZWOJU WSI”

w skład którego wchodzi między innymi:

Instytut Badań Systemowych PAN,
Uniwersytet Warmiński Mazurski – Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa,
Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej i Zarządzania pod auspicjami Polskiej Akademii Nauk,
Instytut Mikrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego,
Instytut Melioracji i Użytków Zielonych,
Instytut Geodezji i Kartografii,
Organizacje samorządowe, które zrzeszają podmioty mające być głównymi beneficjentami programu „Bioenergia na Rzecz rozwoju Wsi”, w tym: Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Nadbużańskich,
Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Dolnej Wisły.

ma zaszczyt zaprosić

na Seminarium poświęcone strategii rozwoju obszarów wiejskich, za szczególnym uwzględnieniem zagadnień:

- intensywnej produkcji i przetwarzaniu biomasy drzewnej,
- planowania inwestycyjnego w ciągu najbliższych 40 lat, obejmującego takie zagadnienia jak pozyskaniu wymaganego kapitału i właściwe zarządzania tym kapitałem,
- przejściu do koncepcji systemowego modelowania zagadnień bioenergii do rewolucyjnych zmian technologicznych, krajobrazowych i społecznych,
- badaniach naukowych nad bioenergią prowadzonym w CSIRO (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation, Australia) i możliwości współpracy z Polską.

które odbędzie się

w dniu 4 października 2002 o godzinie 11

w Sali Lustrzanej Palacu Staszica przy ul. Krakowskie Przedmieście 1 w Warszawie.

Gościem honorowym i głównym prelegentem będzie

Pan Profesor Barney Foran z CSIRO, Australia

kierownik wielu projektów badawczych, między innymi projektu produkcji metanolu z biomasy uprawianej na obszarze około 30 mln ha w Australii

Przewidziano symultaniczne tłumaczenie.

w imieniu Konsorcjum „Bioenergia na Rzecz Rozwoju Wsi”

Prof. Wiesław Ciecchanowicz, IBS PAN

Przewodniczący Konsorcjum

Prosimy o potwierdzenie uczestnictwa na adres:

e-mail: ciecchano@ibspan.waw.pl,

fax 0-22 837-27-72

Program Seminarium w dniu 4.10.02

Seminarium będą prowadzić:

Prof. Kazimierz Thiel – Przewodniczący Wydziału IV Nauk Technicznych PAN

Prof. Wiesław Ciechanowicz – Przewodniczący Konsorcjum „Bioenergia na Rzecz Rozwoju Wsi”

- 11.00 – 11.10 **Otwarcie Seminarium**
- 11.10 – 11.50 **B. Foran, CSIRO, Australia: *Przejście od koncepcji systemowego modelowania zagadnień bioenergii do rewolucyjnych zmian technologicznych krajobrazowych i społecznych w Australii****
- 11.50 – 12.20 **W. Ciechanowicz, Instytut Badań Systemowych PAN: *Zagadnienia strategii rozwoju obszarów wiejskich***
- 12.20 – 12.35 **S. Szczukowski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski: *Dotychczasowe doświadczenia w pozyskiwaniu wierzby krzewiastej w regionie dolnej Wisły***
- 12.35 – 12.50 **R. Mycielski, Instytut Mikrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego: *Mikrobiologiczne przetwarzanie lignocelulozy***
- 12.50 – 13.10 **Przerwa**
- 13.10 – 13.50 **B. Foran, CSIRO - Australia: *Badania naukowe nad bioenergią w CSIRO i możliwości współpracy z Polską *****
- 13.50 – 14.05 **S. Szańkowski, Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Nadbużańskich: *Rozwój bioenergii w regionie***
- 14.05 – 14.20 **A. Fortuna, Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Dolnej Wisły: *Rozwój bioenergii w regionie***
- 14.20 – 14.30 **J. Kopisto, Kwidzyn: *Inicjatywa tworzenia przedsiębiorstwa aklimatyzacji wierzby krzewiastej i zakładania plantacji***
- 14.30 – 15.00 **Dyskusja**

* *Przejście od koncepcji systemowego modelowania zagadnień bioenergii do rewolucyjnych zmian technologicznych, krajobrazowych i społecznych w Australii*

Zostanie przedstawiony postępowanie w rozumieniu koncepcji i wizji „gospodarki opartej na biopaliwach” przez ogół społeczeństwa w Australii. Obecnie wydaje się, że największe opory występują zarówno u naukowców, jak i politycznych decydentów bowiem koncepcja ta wymaga raczej rewolucji a nie marginalnych zmian w istniejącym status quo. Zdumiewającym jest fakt, że środowiska inwestorów i władz lokalnych dalekie są od negowania tej idei. W Australii istnieje głębokie przekonanie, że ożywienie obszarów wiejskich kraju jest absolutnie konieczne. Gospodarka oparta na biopaliwach łączy względną obfitość ziemi w Australii z produkcją energii elektrycznej i niskoemisyjnych paliw sektora transportu. Jednakże obecne konserwatywne podejście Australii do problemu zmniejszania emisji gazów cieplarnianych stanowi negatywny sygnał dla szerokich grup funduszy inwestycyjnych i emerytalnych, z których wiele poszukuje sposobności dokonywania „etycznych” inwestycji.

** *Badania naukowe nad bioenergią w CSIRO i możliwości współpracy z Polską*

Zostaną przedstawione pewne instytucjonalne aspekty badań strategicznych nad bioenergią w Australii i niektóre inicjatywy technologiczne stanowiące odpowiedź na problemy krajobrazowe na obszarach farm oraz na międzynarodowe inicjatywy w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych.

Sylwetka profesora B. Forana i charakterystyka CSIRO - instytucji, którą reprezentuje

Profesor Barney Foran jest pracownikiem naukowym CSIRO (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation, Australia) - jednej z największych i najbardziej zróżnicowanych światowych instytucji naukowo-badawczych zajmujących się m.in. zagadnieniami poprawy standardów życia oraz problemami ekonomicznymi.

Organizacja zatrudnia 6500 pracowników zajmujących się badaniami naukowymi i rozwojowymi o znaczeniu strategicznym w zakresie m.in.

- rolnictwa
- surowców mineralnych i energii
- produkcji
- komunikacji
- budownictwa
- zdrowia
- środowiska

Prace są wykonywane w ramach 5-ciu głównych projektów badawczych.

Jednym z głównych kierunków w ramach 5. projektu jest kierunek badawczy pod nazwą „Long Term Futures”, w ramach którego prowadzone są prace w zakresie modelowania różnych aspektów gospodarki narodowej w okresie najbliższych 50-ciu lat i dłużej.

Profesor Barney Foran jest organizatorem i kierownikiem tego projektu.

Projekt „Long Term Futures” ma na celu poznanie i zrozumienie problemów Australii w długim okresie ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień demografii, przepływu materiałów i surowców oraz użytkowania energii.. Podstawowym narzędziem badawczym jest modelowanie realnych zjawisk i mechanizmów gospodarki do roku 2050.

Stosowana metodologia odbiega od tradycyjnego podejścia wykorzystywanego do badania rozwoju ekonomicznego sformułowanego w kategoriach czysto monetarnych; tworzy więc nową perspektywę dla analizy tych zjawisk. Rozpatrywane są zasoby i przepływy wody, energii i dóbr materialnych odzwierciedlające rzeczywiste mechanizmy gospodarcze.

Analizowanie wielkości wyjściowych modelu daje możliwość opisanie i wyjaśnienia bezpośrednich i długookresowych skutków decyzji z zakresu polityki demograficznej i gospodarczej.

Ogromną zasługą profesora Forana jest stworzenie koncepcji oraz konsekwentne tworzenie podstaw naukowych i organizacyjnych zmierzających do zastąpienia konwencjonalnych nośników energii, m.in. ropy, metanolem wytwarzanym z biomasy drewnopochodnej. Projekt przewiduje wielkoobszarową - rzędu 30 mln ha w samej tylko Australii - uprawę krótko-rotacyjnej biomasy drewnopochodnej, a docelowo - stworzenie światowego przedsiębiorstwa uprawy biomasy i produkcji metanolu. Wobec tendencji występujących w przemyśle motoryzacyjnym jest pewne, że rynek zbytu na metanol będzie praktycznie nieograniczony, bowiem przyszłość napędu samochodowego leży w ogniwach paliwowych zasilanych bezpośrednio metanolem.

Poprzednio profesor B. Foran był kierownikiem „Population-Development-Environment Project” oraz kierownikiem 2-ch zespołów realizujących tematy badawcze w ramach tego projektu.

Polska ma szansę stać się ważnym partnerem ogólnoswiatowego stowarzyszenia producentów metanolu - produktu który ma wszelkie dane by stać się motorem rozwoju społeczno- ekonomicznego nie tylko samej wsi polskiej ale i całego kraju.

Lista cytowań prac profesora B. Forana w indeksie CSIRO obejmuje 115 pozycji.

Program Seminarium

poświęconego strategii rozwoju obszarów wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień

- intensywnej produkcji i przetwarzaniu biomasy drzewnej,
- planowania inwestycyjnego w ciągu najbliższych 40 lat, obejmującemu takie zagadnienia jak pozyskaniu wymaganego kapitału i właściwe zarządzania tym kapitałem,
- przejściu do koncepcji systemowego modelowania zagadnień bioenergii do rewolucyjnych zmian technologicznych, krajobrazowych i społecznych,
- badaniach naukowych nad bioenergią prowadzonym w CSIRO (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation, Australia) i możliwości współpracy z Polską,

Seminarium przewodniczyli:

Prof. Stanisław Kajfasz – Z-ca Przewodniczący Wydziału IV Nauk Technicznych PAN

Prof. Wiesław Ciechanowicz – Przewodniczący Konsorcjum „Bioenergia na Rzecz Rozwoju Wsi”

- 11.00 – 11.10 **Otwarcie Seminarium**
- 11.10 – 11.50 **B. Foran, CSIRO, Australia: *Przejście od koncepcji systemowego modelowania zagadnień bioenergii do rewolucyjnych zmian technologicznych krajobrazowych i społecznych w Australii****
- 11.50 – 12.20 **W. Ciechanowicz, Instytut Badań Systemowych PAN: *Zagadnienia strategii rozwoju obszarów wiejskich***
- 12.20 – 12.35 **S. Szczukowski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski: *Dotychczasowe doświadczenia w pozyskiwaniu wierzby krzewiastej w regionie dolnej Wisły***
- 12.35 – 12.50 **R. Mycielski, Instytut Mikrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego: *Mikrobiologiczne przetwarzanie lignocelulozy***
- 13.00 – 13.40 **B. Foran, CSIRO - Australia: *Badania naukowe nad bioenergią w CSIRO i możliwości współpracy z Polską *****
- 13.40 – 13.55 **S. Szańkowski, Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Nadbużańskich: *Rozwój bioenergii w regionie***
- 13.55 – 14.10 **A. Fortuna, Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Dolnej Wisły: *Rozwój bioenergii w regionie***
- 14.10 – 14.20 **J. Godzik, Przedsiębiorstwo TOR-PAL, *Peletyzacja biomasy***
- 14.20 – 14.30 **J. Kopisto, Kwidzyn: *Inicjatywa tworzenia przedsiębiorstwa aklimatyzacji wierzby krzewiastej i zakładania plantacji***
- 14.30 – 15.00 **Dyskusja**

KONSORCJUM „BIOENERGIA NA RZECZ ROZWOJU WSI”

w skład którego wchodzi między innymi:

Instytut Badań Systemowych PAN,
Uniwersytet Warmiński Mazurski – Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa,
Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej i Zarządzania pod auspicjami Polskiej Akademii Nauk,
Instytut Mikrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego,
Instytut Melioracji i Użytków Zielonych,
Instytut Geodezji i Kartografii,
Organizacje samorządowe, które zrzeszają podmioty mające być głównymi beneficjentami programu „Bioenergia na Rzecz rozwoju Wsi”, w tym: Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Nadbużańskich, Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Dolnej Wisły.

informuje, że

w dniu 4 października 2002 o godzinie 11,

w Sali Lustrzanej Palacu Staszica przy ul. Krakowskie Przedmieście 1 w Warszawie

odbędzie się Seminarium poświęcone strategii rozwoju obszarów wiejskich, za szczególnym uwzględnieniem zagadnień:

- intensywnej produkcji i przetwarzaniu biomasy drzewnej,
- planowania inwestycyjnego w ciągu najbliższych 40 lat, obejmującego takie zagadnienia jak pozyskaniu wymaganego kapitału i właściwe zarządzania tym kapitałem,
- przejściu do koncepcji systemowego modelowania zagadnień bioenergii do rewolucyjnych zmian technologicznych, krajobrazowych i społecznych,
- badaniach naukowych nad bioenergią prowadzonym w CSIRO (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation, Australia) i możliwości współpracy z Polską.

Gościem honorowym i głównym prelegentem będzie

Pan Profesor Barney Foran z CSIRO, Australia

kierownik wielu projektów badawczych, między innymi projektu produkcji metanolu z biomasy uprawianej na obszarze około 30 mln ha w Australii

Przewidziano symultaniczne tłumaczenie.

Bylibyśmy zaszczytzeni gdyby zainteresowani posłowie zechcieli wziąć udział w seminarium dotyczącym ważnych dla polskiej wsi problemów.

w imieniu Konsorcjum „Bioenergia na Rzecz Rozwoju Wsi”

Prof. Wiesław Ciechanowicz, IBS PAN

Przewodniczący Konsorcjum

Prosimy o potwierdzenie uczestnictwa na adres:

e-mail: ciechano@ibspan.waw.pl

fax 0-22 837-27-72

KONSORCJUM „BIOENERGIA NA RZECZ ROZWOJU WSI”

w skład którego wchodzi między innymi:

Instytut Badań Systemowych PAN,
Uniwersytet Warmińsko Mazurski – Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa,
Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej i Zarządzania pod auspicjami Polskiej Akademii Nauk,
Instytut Mikrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego,
Instytut Melioracji i Użytków Zielonych,
Instytut Geodezji i Kartografii,
Organizacje samorządowe, które zraszają podmioty mające być głównymi beneficjentami programu „Bioenergia na Rzecz rozwoju Wsi”, w tym: Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Nadbużańskich,
Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Dolnej Wisły.

ma zaszczyt zaprosić

.....
na Seminarium poświęcone strategii rozwoju obszarów wiejskich, za szczególnym uwzględnieniem zagadnień:

- intensywnej produkcji i przetwarzaniu biomasy drzewnej,
- planowania inwestycyjnego w ciągu najbliższych 40 lat, obejmującego takie zagadnienia jak pozyskaniu wymaganego kapitału i właściwe zarządzania tym kapitałem,
- przejściu do koncepcji systemowego modelowania zagadnień bioenergii do rewolucyjnych zmian technologicznych, krajobrazowych i społecznych,
- badaniach naukowych nad bioenergią prowadzonym w CSIRO (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation, Australia) i możliwości współpracy z Polską.

które odbędzie się

w dniu 4 października 2002 o godzinie 11

w Sali Lustrzanej Pałacu Staszica przy ul. Krakowskie Przedmieście 1 w Warszawie.

Gościem honorowym i głównym prelegentem będzie

Pan Profesor Barney Foran z CSIRO, Australia

kierownik wielu projektów badawczych, między innymi projektu produkcji metanolu z biomasy uprawianej na obszarze około 30 mln ha w Australii

Przewidziano symultaniczne tłumaczenie.

w imieniu Konsorcjum „Bioenergia na Rzecz Rozwoju Wsi”

Prof. Wiesław Ciechanowicz, IBS PAN

Przewodniczący Konsorcjum

Prosimy o potwierdzenie uczestnictwa na adres:

e-mail: ciechano@ibspan.waw.pl,

fax 0-22 837-27-72

KONSORCJUM „BIOENERGIA NA RZECZ ROZWOJU WSI”

w skład którego wchodzi między innymi:

Instytut Badań Systemowych PAN,
Uniwersytet Warmińsko Mazurski – Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa,
Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej i Zarządzania pod auspicjami Polskiej Akademii Nauk,
Instytut Mikrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego,
Instytut Melioracji i Użytków Zielonych,
Instytut Geodezji i Kartografii,
Organizacje samorządowe, które zrzeszają podmioty mające być głównymi beneficjentami programu
„Bioenergia na Rzecz rozwoju Wsi”, w tym: Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Nadbużańskich,
Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Dolnej Wisły.

informuje, że

w dniu 4 października 2002 o godzinie 11,

w Sali Lustrzanej Palacu Staszica przy ul. Krakowskie Przedmieście 1 w Warszawie

odbędzie się Seminarium poświęcone strategii rozwoju obszarów wiejskich, za szczególnym uwzględnieniem zagadnień:

- intensywnej produkcji i przetwarzaniu biomasy drzewnej,
- planowania inwestycyjnego w ciągu najbliższych 40 lat, obejmującego takie zagadnienia jak pozyskaniu wymaganego kapitału i właściwe zarządzania tym kapitałem,
- przejściu do koncepcji systemowego modelowania zagadnień bioenergii do rewolucyjnych zmian technologicznych, krajobrazowych i społecznych,
- badaniach naukowych nad bioenergią prowadzonym w CSIRO (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation, Australia) i możliwości współpracy z Polską.

Gościem honorowym i głównym prelegentem będzie

Pan Profesor Barney Foran z CSIRO, Australia

kierownik wielu projektów badawczych, między innymi projektu produkcji metanolu z biomasy uprawianej na obszarze około 30 mln ha w Australii

Przewidziano symultaniczne tłumaczenie.

Bylibyśmy zaszczytzeni gdyby zainteresowani posłowie zechcieli wziąć udział w seminarium dotyczącym ważnych dla polskiej wsi problemów.

w imieniu Konsorcjum „Bioenergia na Rzecz Rozwoju Wsi“

Prof. Wiesław Ciechanowicz, IBS PAN

Przewodniczący Konsorcjum

Prosimy o potwierdzenie uczestnictwa na adres:

e-mail: ciechano@ibspan.waw.pl,

fax 0-22 837-27-72

**Wykaz osób zapraszanych na
Seminarium poświęcone zagadnieniom strategii rozwoju obszarów wiejskich
w dniu 04.10.2002,
Warszawa, Sala Lustrzana Pałacu Staszica**

Polska Akademia Nauk

prof. Jerzy Kołodziejczak – Prezes PAN,

Prof. Marian Truszczyński, Przewodniczący Wydziału V PAN

Prof. Emil Nalborczyk, Zastępca Przewodniczącego Wydziału V PAN,

Wydział I Nauk Społecznych PAN, Przewodniczący Jerzy Zdzisław Holzer, wydz1@pan.pl

Wydział II Nauk Biologicznych PAN, Przewodniczący Prof. Tadeusz Bielicki

Wydział IV Nauk Technicznych PAN

prof. Kazimierz Thiel – Przewodniczący Wydziału

prof. Marek Marczyński, Zastępca

00-901 W-wa, PKiN, pok. 2101

Wydział V Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN

Przewodniczący Marian Truszczyński

Zastępcy

- Andrzej Grzywacz

- Emil Nalborczyk

Wydział VII Nauk o Ziemi i Nauk Górniczych PAN,

Przewodniczący - Bogdan Ney,

Zastępca - Piotr Korcelli

Komitet Problemów Energetyki przy Prezydium PAN, prof. Jacek Marecki

Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju przy Prezydium PAN, Jerzy Kołodziejcki

Komitet Nauk Ekonomicznych przy Prezydium PAN, Urszula Płowiec

Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej przy Prezydium PAN,

00 389 Warszawa

ul. J. Smulikowskiego 4a, p. 21

Komitet Nauk Organizacji i Zarządzania, Bogdan Wawrzyniak

00 879 W-wa, ul. Żelazna 87

Instytut Ochrony Środowiska

ul. Krucza 5/11

00 548 Warszawa

Agencja Techniki i Technologii

Rząd RP - Premier i wicepremierzy

Leszek Miller
 Jarosław Kalinowski
 Marek Pol
 Grzegorz Kołodko

Sejm RP

Marszałek i wicemarszałkowie Sejmu
 Marek Borowski
 Maciej Płażyński
 Donald Tusk
 Janusz Wojciechowski

Kluby Parlamentarne

1. Klub Parlamentarny SLD - Jerzy Jaskiernia
2. Klub Parlamentarny PSL - Zbigniew Kuźmiuk
3. Klub Samoobrony - Andrzej Lepper
4. Klub Platformy Obywatelskiej - Maciej Płażyński
5. Klub Liga Polskich Rodzin - Marek Kotlinowski

Ministerstwa

Ministerstwo Rolnictwa i rozwoju wsi:
 Minister Kalinowski, ul. Wspólna 30
 wiceministrowie

Ministerstwo Ochrony Środowiska, ul Wawelska 52/54

Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, Wspólna 4

Dyrektorzy Departamentów

Maciej Borsa
 Tadeusz Chróścicki
 Marian Wojnar
 Mirosław Pietrewicz

Ministerstwo Środowiska

Minister Stanisław Żelichowski

Wiceministrowie

Ewa Symonides
 Krzysztof Panas
 Czesław Ślęzak

Komitet Badań Naukowych

Przewodniczący - Michał Kleiber

Zastępcy

Krzysztof Frąckowiak
 Barbara Bolkowska
 Bogdan Wawrzyniak

EKO Fundusz

Prezes, prof. dr hab. Maciej Nowicki

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Prezes - Jerzy Pietrewicz

Zastępcy

Jerzy Hawrylewicz

Jerzy Swatoń

Ryszard Ochwat

Jerzy Małachowski

Instytucje Naukowe:

Uniwersytet Warmińsko Mazurski, Olsztyn Kortowo

Prof. dr hab. Szczukowski Stefan - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski,

Wydz. Kształcowania Środowiska i Rolnictwa, 10-957 Olsztyn-Kortowo, Plac Łódzki 3,

ts. 089 523 39 79; t.sek, 089 523 48 80; dom 089 524 42 15; e-mail szczuk@moskit.umw.edu.pl

Prof. dr hab. Piechocki Janusz,, Prorektor, Wydz. Naukowo Techniczny, Katedra Elektroniki i Energetyki, 10-957 Olsztyn-Kortowo, ul. Michała Oczapowskiego 11, ts. 089 5233603,

Prof.dr hab. Jan Jankowski, Prorektor d/s Nauki i Współpracy z Gospodarką

Instytut Geodezji i Kartografii, prof. Dr hab. Andrzej Ciołkosz, 00-950 Warszawa, ul. Jasna 2/4, e-mail ciolkosz@igik.edu.pl

Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach

Prof. dr hab. inż. Edmund Kaca,

tel. 22 720 04 20, IMUZ Falenty 05-090 Raszyn, e-mail e.kaca@imuz.edu.pl

Dyrektor Naukowy - doc. dr Ostrowski

Politechnika Częstochowska, Instytut Inżynierii Środowiska,

Prof. dr hab. Inż. January Bień,

e-mail jbien@is.pcz.czest.pl, ul. Brzezińska 60 a 42 – 200 Częstochowa, tel. 034 3250-917

Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach,

Prof. dr hab. Stanisław Krasowicz - Dyrektor, sk@iung.pulawy.pl

Prof. dr hab. Seweryn Kukuła e-mail Kukuła@iung.pulawy.pl tel. 081 8864960

Dr Stanisław Krasowicz, e-mail sk@iung.pulawy.pl

Dr. Jan Jadczyzyn e-mail Jan@iung.pulawy.pl

Instytut Genetyki Roślin Poznań,

Doc. dr Stanisław Jeżowski, e-mail ajez@igr.poznan.pl tel. 061 8233511

Politechnika Gdańska, Wydział Budownictwa Wodnego i Inżynierii Środowiska,

Prof. dr hab. Piotr Kowalik e-mail pkow@pg.gda.pl

Uniwersytet Rzeszowski

Dr Józef Błażej e-mail bobjamro@ar.rzeszow.pl

Akademia Pedagogiczna im. KEN w Krakowie,

Zakład Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej Instytutu Geografii,

Prof. Dr hab. Zbigniew Ziolo e-mail ziolo@ap.krakow.pl

Instytut Mikrobiologii, Wydział Biologii UW,
Prof. dr hab. Mieczysław Błaszczuk, e-mail m.blaszczuk@biol.uw.edu.pl

Instytut Maszyn i Urządzeń Energetycznych, 44-100 Gliwice ul. Konarskiego 18, ts. 032 237 21 96,
prof. dr hab. inż. Chmielniak Tadeusz, Dyrektor, e-mail wroblews@polsl.gliwice.pl

Instytut Ekonomii Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, W-wa
prof. dr hab. Kowalski Andrzej, Dyrektor, t.s. 826 61 17
prof. dr hab. Waldemar Michna, tel. 826 72 88,

Akademia Podlaska
Prof. dr Antoni Jówko, e-mail reknauka@ap.siedlce.pl

Politechnika Wrocławska
Prof. dr hab. inż. Jacek Malko, jmalk@see.ie.pwr.wroc.pl

Politechnika Białostocka
Prof. dr hab. Leon Bobrowski, leon@ii.pb.bialystok.pl

Instytut Maszyn Przepływowych PAN
Prof. dr hab. inż. Eustachy Burka, ebu@imp.gda.pl

SGGW
Prof. dr hab. Edward Pierzgalski, Pierzgalski@alpha.sggw.waw.pl

Akademia Rolnicza, Lublin
Instytut Uprawy Roli i Roślin, ul. Akademicka 5, tel. (81) 445 60 01
Prof. dr hab. Bolesław Styk tel. prywatny (81) 533 07 79
Monika Kopaczek (doktorantka), e-mail: moniakopaczek@poczta.onet.pl,
Pieńkowo 72, 76-113 Postomino
Wojciech Romaniszyn, Pieńkowo 72, 76-113 Postomino

Kwidzyn:

Ewa Romanow – t.s. 055 2612216, k. 605279079, e-mail ewa.romanow@ckj.edu.pl
Andrzej Fortuna, wicestarosta, e-mail wicestarosta@powiatkwidzynski.pl, tel. 055 279 42 43
Dr hab. Krystyna Strzała, Wyższa Szkoła Zarządzania w Kwidzynie, t.dom. 058 554 52 35,
kom. 608 355 943
Jerzy Piórczyński, Starostwo Powiatowe w Kwidzynie, Wydział Edukacji

Korczew

Jerzy Grabowski, wójt, Urząd Gminy Korczew, tel. 025 63 120 23

Łosice

Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Nadbużańskich, 08-200 Łosice, ul. Piłsudskiego 6
Przewodniczący mgr inż. Szańkowski Stefan, , ts. 083 359 03 34, d 083 359 00 07 k 604 431 989 fax
083 357 35 41, e-mail spign_losice@poczta.onet.pl
Słonecka Renata - dział planowania, ts 083 357 35 71

Płońsk

Jacek Malicki, Z-ca Dyrektora
Regionalne Centrum Doradctwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich
"Poświętne" w Płońsku, plonsk_sekretariat@cdr.gov.pl

Zakłady

Zdzisław Żeromski, Zakłady mech. ZAMER, e-mail zamer@pro.onet.pl
PHP TOR-Pal Sp.z.o.o, PRODUCENT PALET
Jan Szmiendowski, Prezes Zarządu, e-mail j.szmiendowski@tor-pal.com.pl
Jerzy Godzik, Dyrektor ds. Handlowych e-mail j.godzik@tor-pal.com.pl
Agencja Techniki i Technologii ATT
Mgr inż. Witold St. Michałowski (członek Samoobrony), e-mail w.michalowski@att.gov.pl
Regionalne Centrum Doradctwa Rozwoju i Obszarów Wiejskich „Poświętne” w Płońsku
Jacek Malicki, Z-ca Dtrektora e-mail plonsk_sekretariat@cdr.gov.pl
Stanisław Dolata, Autu Elektronik, IDEA, e-mail stanislaw.dolata@ae.com.pl

Media

AURA miesięcznik NOT, 31-016 Kraków, ul. Sławkowska 17,
doc. dr Garścia Edward - Red. Naczelny,
t.s. 012 422 63 76 dom 012 645 57 30 k 601 160 887, e-mail aura@psi.net.pl.
TYGODNIK SIEDLECKI, ul. Armii Krajowej 11, 08-110 Siedlce,
mgr Harasimiuk Krzysztof - Redaktor Naczelny
ts. 0 25 6328719 dom 0 25 6444651 kom. 090 270 300, e-mail tygodnik@siedlce.com, tel.
Wacław Okoniewicz, Internetowy Serwis Gospodarczy, Toruń,
tel. 056 650 80 51 e-mail [wykonawcy@wykonawcy.pl](mailto:wkonawcy@wykonawcy.pl)
Ryszarda Socha, Redaktor Polityki, tel. 058 3012777 e-mail r.socha@polityka.com.pl
Krystyna Forowicz, Redaktor Rzeczpospolitej, t. 6530443, e-mail k.forowicz@rzeczpospolita.pl
Jan Zwoliński, Polskie Radio, Pr. 1, Redakcja Rolna, tel. 6459288

Stowarzyszenia

Roman Wierzbicki Przewodniczący, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników
Indywidualnych SOLIDARNOŚĆ, tel. 826 98 10, e-mail solidarnosci@poczta.onet.pl
Prof. dr hab. Jan Siuta, Prezes Zarządu Głównego, Polskie Towarzystwo Inżynierii Ekologicznej
Prof. dr hab. Zbigniew Gertych, Przewodniczący Rady Fundacji "HOMO ET PLANTA"
Aleksander Małkiewicz, a.malkiewicz@wspolnota.org.pl

Plantatorzy (potencjalni)

Konopka Tomasz – 21-300 Radzyń Podlaski ul. Witosy 16, tel. 083 3520689
Mróz Tadeusz – 89-300 Wyżysk ul. Bukowa 2 t 067 286 28 13 – Dorzecze Noteci
mgr inż. Rumin Eugeniusz, 32-005 Niepołomice ul. Płasowska 25/3, 012 6435512,
e-mail carorl@interia.pl.
mgr inż. Wojas Leszek, 02-005 Niepołomice, ul. Brzezinki 5

Inne zainteresowane osoby

Jacek Kittel, tel.(22)7543563 fax. (22)7175256, jacek@kittel.ws
05-520 Konstancin, Sadowa 36
Marek Pawłowski, biuro@liderplus.com.pl,
Andrzej Socha, pgt@pgt.com.pl
Krzysztof Łukasiewicz, m.lukaszewicz@stat.gov.pl
Kazimierz Nowak, fpzioze@poczta.onet.pl

Jacek Musiał, jacek.musial@dga.pl
Bogusław Szymański, liwwwegrowie@zgwrporg..pl
Konopka Tomek, "Konopka Tomek" <tok13@wp.pl>
Grzegorz Słowiński, gslow@wp.pl
Grzegorz Margas, egmargas@poczta.onet.pl

Prof. dr hab. inż. Wiesław Ciechanowicz

Warszawa, 24 października 2002r.

Przewodniczący Konsorcjum „Bioenergia na Rzecz Rozwoju Wsi”

Instytut Badań Systemowych PAN

Sprawozdanie z Seminarium

poświęconego strategii rozwoju obszarów wiejskich,

które odbyło się w dniu 4 października 2002, w Sali Lustrzanej Palacu Staszica w Warszawie.

Głównym prelegentem był Pan Profesor Barney Foran z CSIRO, Australia.

W seminarium uczestniczyli przedstawiciele następujących instytucji:

Ministerstw: Gospodarki, Rolnictwa, Środowiska,

Instytucji Naukowych: Instytutu Badań Systemowych PAN, Uniwersytetu Warmińsko Mazurskiego, Instytutu Mikrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Geodezji i Kartografii, Wyższej Szkoły Informatyki Stosowanej i Zarządzania pod auspicjami PAN, Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Instytutu Nauk Rolniczych w Zamościu, Instytutu Budownictwa i Mechanizacji Rolnictwa, Wyższej Szkoła Zarządzania w Kwidzynie,

Innych Instytucji: Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa z Gdańska, Stowarzyszenia Powiatów i Gmin Nadbużańskich, Stowarzyszenia Powiatów i Gmin Dolnej Wisły, Starostwa w Kwidzynie, w Siedlcach i w Wyszkanie, Burmistrzów Siemiatycz i Wyszkania.

Przedsiębiorstw i spółek z.o.o.: TOR-PAL.-Kwidzyn, Ekorozwój, EKO-ENERGIA, AUTO ELEKTRONIK

Mediów: Aury, Tygodnika Siedleckiego, Wspólnoty.

Prof. Stanisław Kajfasz powitał w imieniu Wydziału IV Polskiej Akademii Nauk zaproszonych uczestników seminarium. Zaznaczył, że już w 1994 roku na sesji wyjazdowej tego Wydziału w Instytucie Badań Systemowych PAN uznano problem rozwoju obszarów wiejskich przez bioenergię jako perspektywiczne ważne zadanie stawiane przed Nauką.

Program seminarium podano w załączeniu. Poniżej przedstawia się niektóre tezy wybranych wystąpień

B. Foran; *Przejście od koncepcji systemowego modelowania zagadnień bioenergii do rewolucyjnych zmian technologicznych krajobrazowych i społecznych w Australii*

Krajowe zasoby węgla ropy naftowej i gazu ziemnego w Australii pozwalają obecnie na utrzymanie samowystarczalności do 2020 roku. Promocja gospodarki opartej na biomase jest propozycją sposobu rozwiązywania całego szeregu powiązanych zagadnień dotyczących krajobrazu, redukcji emisji gazów cieplarnianych, a także stworzenia nowych dróg rozwoju i nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich. Rozważano szereg scenariuszy rozwoju Australii aż do 2050 roku przy założeniu postępu technologicznego i substytucji w zakresie energii. Najbardziej korzystnym okazuje się scenariusz „metanol i bio-elektryczność. Polega on na zwiększaniu zasobów plantacji biomasy do 30 mln ha do 2050 roku i rozproszonych źródeł energii wykorzystujących biomasę jako pierwotny nośnik energii. Koszt realizacji tego scenariusza ocenia się na około 200 mld ASD.

W. Ciechanowicz; *Zagadnienia strategii rozwoju obszarów wiejskich.*

Obecnie powstaje szansa, jedyna na przełomie stuleci, zmniejszenia bezrobocia na obszarach wiejskich, a także wyrównywania luki ekonomicznej i cywilizacyjnej pomiędzy wsią i miastem. Potęgi motoryzacyjne świata podjęły decyzję uniezależniania się od ropy poprzez zastąpienie silnika wewnętrznego spalania ogniwami paliwowymi zasilanymi metanolem. Ale tylko metanol powstały w wyniku przetwarzania biomasy może stanowić paliwo neutralne wobec efektu cieplarnianego.

Biomasa ze względu na swój ciężar właściwy - koszty transportu, musi być przetwarzana na metanol w promieniu 30 - 40 km od miejsca zakładu przetwarzania. **To naturalne uwarunkowanie przyczynia się do zaistnienia szansy wyrównywania luki ekonomicznej i cywilizacyjnej pomiędzy wsią i miastem.**

Jednym z głównych aktorów rozwiązania tych problemów byłaby Nauka obok parlamentu i stowarzyszeń samorządowych. Zadania stawiane przed Nauką to między innymi: 1. edukacja kadry; 2. opracowywanie systemów komputerowych ocen ekonomicznych, ryzyka przedsięwzięcia i transformacji obecnej struktury wsi do struktury intensywnej produkcji konsumpcyjnej i energetycznej; 3. wyselekcjonowanie wysokowydajnych odmian wierzb krzewiastych, stwarzających możliwość budowy samofinansującego się Krajowego Stowarzyszenia Producentów Bio-Metanolu. 4. mikrobiologiczne przetwarzania lignocelulozy do metanu a następnie do metanolu.

Powstanie Stowarzyszenia Producentów Bio-Metanolu byłoby nie tylko sposobem na pozyskiwanie wymaganego kapitału. Wspólnie z mikrobiologicznym przetwarzaniem

biomasy tworzyłoby mechanizm gwarantujący, aby rolnicy nie byli wyłącznie producentami biomasy jako surowca. Ale także udziałowcami we wspólnym przedsięwzięciu, wkładając w to przedsięwzięcie jako akcje ziemię i po edukacji wiedzę. Także Stowarzyszenie gwarantowałoby, aby przeznaczane na rozwój obszarów wiejskich finanse były właściwie wykorzystywane, przeciwdziałając w sposób naturalny powstaniu tylko kilku producentów metanolu w skali kraju, przy 30 procentowym bezrobociu mieszkańców obszarów wiejskich.

S. Szczukowski; *Dotychczasowe doświadczenia w pozyskiwaniu wierzby krzewiastej w regionie Dolnej Wisły*

Prognozy wskazują, że już na początku drugiej dekady naszego wieku odnawialne źródła energii, w tym biomasa lignino-celulozowa pozyskiwana na gruntach rolniczych, będą odgrywały znaczącą rolę na rynku energetycznym. Na podstawie wzorów innych krajów również w regionie Dolnej Wisły są potrzebne działania mające na celu wdrożenia nowej polityki rolnej, nastawionej na rozwój tak zwanego rolnictwa nie żywnościowego, produkującego rośliny do energetycznego wykorzystania, uzupełniające produkcję żywności i pasz.

Wstępne wyniki badań uzyskane w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim są bardzo obiecujące, wyselekcjonowane klony wierzb krzewiastych w doświadczeniu polowym w warunkach intensywnej uprawy dały od 11 do 26 t · ha⁻¹ · rok⁻¹ suchej masy drewna. Wykazano, że sprawność energetyczna uprawy wierzby może być nawet ponad dziesięciokrotnie wyższa niż rzepaku ozimego. Potrzebne są w regionie połączone wysiłki: nauki, administracji państwowej i samorządowej, mediów w celu wdrożenia i propagowania nowych rozwiązań w zakresie wykorzystania biomasy do wytwarzania bioenergii co spowoduje postęp rolniczy, przemysłowy, ekologiczny i społeczny.

Prof. R. Mycielski; *Mikrobiologiczne przetwarzanie lignocelulozy*

Omówiono zagadnienia związane z procesem mikrobiologicznej konwersji biomasy wierzby krzewiastej, składającej się głównie z celulozy, hemicelulozy i ligniny. Cały proces powinien przebiegać w jednym, lub co najwyżej w dwóch beztlenowych bioreaktorach.

B. Foran, CSIRO - Australia: *Badania naukowe nad bioenergią w CSIRO*

Nowymi kierunkami badań są między innymi: technologie informatyczne, biotechnologie, rozwój gałęzi przemysłu zapewniających zrównoważony rozwój kraju, praktyczne rozwiązania najważniejszych wyzwań ochrony środowiska i zachowania jego bio różnorodności, rozwój nauki i

technologii mającej pomóc Australijczykom żyć dłużej, zdrowiej i bardziej produktywnie dzięki naukowym odkryciom.

S. Szańkowski; Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Nadbużańskich: *Rozwój bioenergii w regionie*

Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Nadbużańskich, od chwili zawarcia porozumienia w 1999 roku o współpracy z Instytutem Badań Systemowych PAN, bierze czynny udział w pracy Konsorcjum „Bioenergia na Rzecz Rozwoju Wsi”. Dziś w dorzeczu Bugu istnieją plantacje aklimatyzacyjne wierzby.

A. Fortuna, Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Dolnej Wisły: *Rozwój bioenergii w regionie*

Zreferowano kwidzyńską drogę realizacji programu Stowarzyszenia. Podkreślono ważną rolę partycypacji rolników. W ten sposób współtwórcami programu są także rolnicy. Waznym aspektem działań realizowanych w Kwidzynie jest współpraca wszystkich podmiotów na rzecz jednego celu, jakim jest produkcja biometanolu. Szczególną rolę spełniają ośrodki naukowe PAN oraz Uniwersytet Warmińsko- Mazurski. Bez ich zaangażowania nie udałooby się wdrożyć naukowych koncepcji w życie i generować rozwój regionu, kraju.

J. Godzik, Przedsiębiorstwo TOR-PAL, *Peletyzacja biomasy*

W regionie kwidzyńskim w ośrodkach samorządowych są modernizowane systemy ogrzewania z węglowego na zasilane biomasą, czyli wierzbą. Ten fakt zachęca rolników do zakładania pilotażowych plantacji energetycznych. Dodatkowym czynnikiem stymulującym powstawanie plantacji jest uruchomienie linii do peletyzacji biomasy w zakładach TOR-PAL. Długofalowym celem tych działań jest uzyskanie 10 000 ha upraw wierzby w regionie i lokalizacji fabryki biometanolu w jednej z kwidzyńskich gmin.

Program Seminarium

poświęconego strategii rozwoju obszarów wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień

- intensywnej produkcji i przetwarzaniu biomasy drzewnej,
- planowania inwestycyjnego w ciągu najbliższych 40 lat, obejmującego takie zagadnienia jak pozyskaniu wymaganego kapitału i właściwe zarządzania tym kapitałem,
- przejściu do koncepcji systemowego modelowania zagadnień bioenergii do rewolucyjnych zmian technologicznych, krajobrazowych i społecznych,
- badaniach naukowych nad bioenergią prowadzonym w CSIRO (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation, Australia) i możliwości współpracy z Polską,

Seminarium przewodniczyli:

Prof. Stanisław Kajfasz – Z-ca Przewodniczący Wydziału IV Nauk Technicznych PAN

Prof. Wiesław Ciechanowicz – Przewodniczący Konsorcjum „Bioenergia na Rzecz Rozwoju Wsi”

11.00 – 11.10 Otwarcie Seminarium

11.10 – 11.50 B. Foran, CSIRO, Australia: *Przejście od koncepcji systemowego modelowania zagadnień bioenergii do rewolucyjnych zmian technologicznych krajobrazowych i społecznych w Australii**

11.5d0 – 12.20 W. Ciechanowicz, Instytut Badań Systemowych PAN: *Zagadnienia strategii rozwoju obszarów wiejskich*

12.20 – 12.35 S. Szczukowski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski: *Dotychczasowe doświadczenia w pozyskiwaniu wierzby krzewiastej w regionie dolnej Wisły*

12.35 – 12.50 R. Mycielski, Instytut Mikrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego: *Mikrobiologiczne przetwarzanie lignocelulozy*

- 13.00 – 13.40 **B. Foran, CSIRO - Australia: *Badania naukowe nad bioenergią w CSIRO i możliwości współpracy z Polską *****
- 13.40 – 13.55 **S. Szańkowski, Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Nadbużańskich: *Rozwój bioenergii w regionie***
- 13.55 – 14.10 **A. Fortuna, Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Dolnej Wisły: *Rozwój bioenergii w regionie***
- 14.10 – 14.20 **J. Godzik, Przedsiębiorstwo TOR-PAL, *Peletyzacja biomasy***
- 14.20 – 14.30 **J. Kopisto, Kwidzyn: *Inicjatywa tworzenia przedsiębiorstwa aklimatyzacji wierzby krzewiastej i zakładania plantacji***
- 14.30 – 15.00 **Dyskusja**
-

